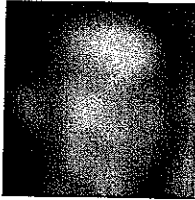

EU-lidstaten mogen mensen niet zomaar de toegang tot internet ontzeggen. Wanneer iemand verdacht wordt van illegaal downloaden, moet die eerst zorgvuldig gewaarschuwd worden.

Akkoord 88 procent
Niet akkoord 12 procent

KUL-professor GERALD WILLMANN is verbaasd noch misnoegd over de beslissing van General Motors Goed dat de Opeldeal van de baan is

De politici reageren alleen voor de camera en on the record boos op de afgeblazen Opeldeal, betoogt de Duitse econoom Gerald Willmann. 'Dat ze niet nog meer miljarden aan Opel moeten uitgeven, wordt heimelijk best geapprecieerd.'

GERALD WILLMANN
is professor Internationale Economie aan de KU Leuven. Hij veert onderzoek naar internationaal economisch samenwerkingsbeleid.

General Motors heeft de deal met Magna over dochterbedrijf Opel afgeblazen. Is dat een slechte zaak? En is het een verrassing? Het antwoord op beide vragen luidt nee.

Laten we eerst de economische 'merites' -eigenlijk veelvuldige nadelen- bekijken van de deal, die in de aanloop naar de parlementsverkiezingen in Duitsland de voorkeur genoot van de Duitse regering. Het is duidelijk dat de automobielindustrie in het Westen in de problemen zit, vanwege haar aanhoudende overcapaciteit (die nog verergerd is door de economische crisis), en haar neiging om toch nog krachtigere en zwaardere auto's te bouwen met onder de motorkap ontploffingsmotoren die niet meer te rijmen vallen met de ecologische zaak. Wat is het aangewezen economische beleid om met die situatie om te gaan?

Ik meen dat beleidsmakers structurele aanpassingen zouden moeten faciliteren, waar nodig zouden moeten inkrimpen en radicaal nieuwe technologieën zouden moeten steunen. Deel van die aanpak kan erin bestaan de mensen die getroffen worden door de problemen tijdelijk te steu-

nen, of de impact van de transitie te verzachten, idealiter door nieuwe banen te scheppen in veelbelovende sectoren.

Het lijkt er in elk geval niet op dat de deal met Magna die doelstelling had. Dat subsidies exclusief werden aangerekend aan de industrie in kwestie, zonder aandacht te besteden aan de omscholing van werknemers voor nieuwe banen of een omschikking van het technologische model mogelijke te maken, doet vermoeden dat structurele verandering nooit op de agenda stond. Ergo, nu de concurrentie tussen EU-regeringen om zoveel mogelijk van de concurrentie autobouwen in eigen land te houden zou zeker leiden tot overdraven

subsidies voor een industrie die gekenmerkt wordt door multinationalen die de markt begrijpen om regeringen tegen elkaar uit te spelen.

Dat is een van de redenen waarom de Europese wetgeving niet toerekent dat nationale overheden subsidies afhankelijk maken van de keuze van de vestigingsplaats. Het klopt waarschijnlijk dat nergens geschreven staat dat de Duitse subsidies alleen betaald zouden worden als een zeker productieniveau en een zekere werkgelegenheid in het land zouden blijven, toch waren alle betrokken partijen zich goed bewust van die voorwaarde, en dat besloten ook de overheden die fabrieken open proberden te houden in Antwerpen, Zaragoza en Groot-Brittannië.

Neele Kros, de Europese commissaris voor Mededinging verdient applaus voor haar harde standpunt tegen pogingen om

mogen hopen dat de onterechte subsidies niet zo hoog zullen zijn als aanvankelijk begroot en dat er toch nog een deugdelijk beleid komt om die structurele aanpassing te realiseren.

Dat is allerminst zeker. Maar het risico dat de auto-industrie de volgende bodemloze subsidieput wordt, net zoals de landbouwsector vroeger, is een gevaarlijk risico. Niet alleen voor de Europese belastingbetaler maar ook voor het milieu dat zeker een tol betaalt als de auto's van gisteren - en daarvoor indirect ook de vervuiling die ze veroorzaken - gesubsidieerd worden.

De beslissing van General Motors om terug te komen op het akkoord is ook geen verrassing. De voornaamste doelstelling van de Duitse regering bestond erin de kiezers die bang waren hun baan te verliezen te sussen. Kancelier Angela Merkel heeft intussen de verkiezingen gewonnen, waar-

staatsinterventie. De vorige coalitiepartner, de sociaaldemocraten van de SPD, wilden Opel koste wat het kost reddend.

De nieuwe regering wordt geconfronteerd met financiële beperkingen, die het gevolg zijn van inspanningen om de economische crisis het hoofd te bieden - en een flink deel van dat geld ging naar de auto-industrie. Dat ze niet nog meer miljarden aan Opel moet uitgeven kan heimelijk best geapprecieerd worden, hoe diep bezorgd en verbaasd regeringsmensen daar in het openbaar ook over doen.

Je bent geneigd je af te vragen waarom - met een cadeau van bijna 5 miljard euro op tafel - de Duitse regering er niet op aandrong de deal voor de verkiezingen te sluiten. Een ander voordeel voor de Duitsers is dat door de opzegging van de deal een conflict met de Europese Commissie vermeden wordt omtrent de wettelijkheid van de subsidies. En dat de Duitse regering sterker staat om gelijksoortige maatregelen van andere lidstaten in vraag te stellen.

Het is dus algemeen beschouwd een goede zaak. Het geeft de beleidsmakers de kans om hun aanpak te herbekijken. Subsidies uitdelen aan oude industrieën die zich niet willen hervormen, alleen om ze een tijdje in leven te houden, is een onverantwoordelijke verspilling van de dierbare euro's van de belastingbetaler. Dan geef je het geld beter uit aan de ontwikkeling van nieuwe technologieën, en de omscholing van arbeiders voor banen in andere beroepssectoren.

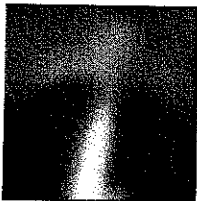
Subsidies uitdelen aan oude industrieën die zich niet willen hervormen, alleen maar om ze een tijdje in leven te houden, is een onverantwoordelijke verspilling van de dierbare euro's van de belastingbetaler

een beleid volledig te bouwen op nationale belangen. Door haar bezorgdheid te verwoorden zorgde ze er mee voor dat de deal niet doorging. Het resultaat is dat we

door die doelstelling ook weggevallen is. Bovendien staat haar nieuwe coalitiepartner, de vrije markt gunstig gezinde liberale democraten, kritischer tegenover

Invorderingsindustrie: booming business

'Omdat bedrijven in deze crisistijden snel cash nodig hebben, huren ze massaal incassobureaus en deurwaarders in om wanbetalers - bedrijven en consumenten - achter de veren te zitten. Wie zijn factuur niet op tijd betaalt, krijgt beduidend sneller een vordering tot betaling, schreef deze krant (DM 28/10). Vrederechter Jan Nolf doet een boelje open over de invorderingsindustrie.

JAN NOLF
ziet hoe een 'kille justitiefabriek' de armoedespiraal aanswenfelt. Jan Nolf is vrederechter te Roeselare.
www.vrederechtrechtsalarare.be

Als vrederechter heb ik steeds vaker het onmogelijke gevoel niet de rechtvaardigheid, maar de armoede te verdelven.

Uiteraard leggen heel wat gezinnen onder druk van reclame en 'peer pressure' de verkeerde prioriteiten bij de besteding van hun budget. Financiële reserves worden meestal in het tood gerekend. Bij ziekte, werkloosheid, scheiding, worden betalingen vertraagd, en na een procedure zijn ze zelfs niet meer te overbruggen. Hetzelfde geldt voor heel wat bedrijven, vaak met jonge enthousiaste starters, steeds sneller gedumpt in pikzwarte lijsten.

Hulpverlening (OCMW voor de ene, de accountant voor de andere) beperkt zich tot bijna paniekrijg crisismanagement, pijnlijk onopgewassen tegenover de wurg-greep van rauwe en peperdure invorderingstechnieken. Op een moment dat algemeen onderkend wordt dat het effect van de crisis op de tewerstelling nog moet komen, klimt het lijdsalarium voor een sociaal en economisch meer efficiënte benadering van justitie.

Juridische diensten, advocaten, en gerechtsdeurwaarders moeten leren doegerichter met justitie om te gaan, en justitie zelf dient ook veel menselijker te functioneren als aanzet daartoe. Het "gerecht is geen geldaarmaat" schreef professor Storme st. in zijn Afscheidscollege, maar "een openbare dienst waarmee zuinig omgesprongen moet worden". Recenter hekelde advocaat Schoenaerts in het colloquium met vrederechter Evens het feit dat "verzoening door onze juristen wordt aangezien als

collectief tijdverlies".
Wat echter vaststaat is dat procedures vaak puur geldverlies betekenen voor de zwaksten onder ons: de naakte statistiek op www.vrederechtrechtsalarare.be bewijst dat een gemiddelde factuur (met verhogingsbeding) van 600 euro dan explodeert tot minimum 900 euro: dus de helft erbij, als "straf", ook voor wie wil afbetalen.
Dit alles veroorzaakt een noemenswaardig veel gezinnen tot jaren van

worden. Wie ter goeder trouw is dient de kans te krijgen om alspraken te maken, en ook voor de rechtbank moet er plaats zijn voor kosteloos overleg, dat bij akkoord een vonnis vervangt, en zo demotivering en wanhoop ver mijlkt.

Dit vergt geen nieuwe wetteksten of budget, geen grote justitiële Lange Wapper: de lokale voetgangersbruggen bestaan en volstaan. De kosteloze minnelijke schikking (het allereerste hoofdstuk van het Gerechtelijk Wetboek onder "behandeling van de vordering") is immers het evidente antwoord, maar enkel de vrederechters bakken daar tot dusver iets van: zo bespaart die techniek in het kantoor Roeselare ruim 25.000 euro gerechtskosten per maand.

Een absolute prioriteit daarin lijkt wel de invordering door nutsbedrijven: het charmeoffensief van de publiciteit vindt immers zijn lolle tegenpool in een razendsnelle klim van procedures, die daarenboven onttellend afstandelijk, indien al niet verspillend aangepakt worden, en waar eigenlijk het ene wild, bang het andere opjaagt. Nochtans heeft een minder bipolaire bedrijfscultuur ook voor de nutsleverancier zin, want

nieuwe wetgeving inzake de rechtsplegingsvergoeding (RPV), die aan de advocaat toekomt. Bijzonder voor *small claims* is de kostprijs van de invordering per dossier nog nooit zo onevenredig hoog geweest, niettegenstaande de informatica er eigenlijk kinderspel met weinig personeelsinzet van gemaakt heeft: de ene besparing leidde dus niet tot de andere. Janmer voor velen, maar niet voor een very happy few. Bij de definitivering van de rechtsplegingsvergoeding werd immers de repetitieve standaardinvordering niet ingecalculeerd, zodat de loutere kwantiteit, er ook een big business van maakt, terwijl die vermenigvuldigingsdans aan geen enkele kwalitatieve meerwaarde beantwoordt.

Iedere partner in justitie moet zijn maatschappelijke relevantie in vraag kunnen stellen. Gezinnen zijn meer dan dossiers. Advocaten zijn meer dan kassiers. Rechters zijn meer dan handtekeningautomaten. Oplossingen zijn belangrijker dan vonnissen. En minder kosten betekenen een snellere terugbetaling door en voor iedereen. Twee simpele wetswijzigingen kunnen in een eerste fase volstaan om de vrederechterlijke "good practices" overal in te burgeren, de verpaupering van klanten te vermijden en een gezonder bedrijfsklimaat te creëren, zowel in justitie, als bij haar *repeat-players*.

Vooreerst dient de minnelijke schikking verplicht te worden voorafgaand aan alle procedures inzake nutsvoorzieningen. Een procedure heeft maar een meerwaarde als ultieme remedie: "op automatische pilot procederen" is verspilling voor iedereen, en schiet in 35 procent van de gevallen het doel voorbij, want de cijfers bewijzen dat het in meer dan 1 op 3 minnelijke schikkingen wel lukt.

Daarenboven kan dit maar zinnig besproken worden voor de rechter van de actuele woonplaats van de consument. Een verbod op het verre *judge shopping* moet eindelijk oorkondigd worden met bescherming van wie op internet surf of een telefoontje geeft. Dit is wel het minimum van klantvriendelijkheid, ook in justitie.
Hoog tijd inderdaad, voor een nieuwe zorgetheik in het recht.

LEZERSBRIEVEN

Spoorstaking

Unizo rekende het voor ons uit. Dat zal niet gebeurd zijn tussen woensdagavond 22 uur en gisteren, want het stond af in de krant van donderdag. Vijf miljoen euro gaat er volgens hen verloren aan een dag staking bij de NMBS. Hebben ze op voorhand ook het rekenensommetje gemaakt van wat een staking kan opleveren? Stel dat het nu om een inkomensverhoging zou gaan - wat het uiteindelijk altijd is, dan weet elk kind bij Unizo dat wanneer de staking succes heeft, er ook een verhoging van de koopkracht mee gemeoid is, een stijging van consumptie.

Wanneer de stationschef na de staking 's morgens zijn krant gaat halen in de kloos en er kan deze keer voor hem ook een reep chocolade af, kost de staking u dan ook nog 5 miljoen, mijnheer Van Etvel? Wie weet wat een staking nu allemaal kan opbrengen. Neen, dat doet Unizo natuurlijk niet. Ze denkt aan de eerste pijn, enkel dan nog degene die haar en haar leden tref, en voor hen is dat dan onnodige pijn, daarmee basta. Ze dwalen in hun eigene navel, vermoed ik. Zo ook maakt lezer Dimitri Verbelen zich pijnlijk druk om de staking. Let wel, 'hij is de laatste die knaagt aan de sociale rechten en zekerheden

van de werkmán', maar wel de eerste reiziger die reist vast omdat ze aan zijn trein raken. Kom nou, ofwel knaagt het echt bij u, mijnheer Verbelen en dan slikt u de pil, ofwel kan het u geen ene moer schelen wat de stakers wensen, u wilt uw trein halen. Warm en koud blazen tegelijk, dat lijkt ons allemaal chronisch te treffen.
Manu Vanhaverbeke, Bergerhout

Oost-Jeruzalem

Ban Ki-moon blijkt "verbijsterd" over Israëlische acties in Oost-Jeruzalem. Spijtig genoeg blijft het steeds bij verbijstering, verontwaardiging, "geschokt zijn" wanneer het gaat over de illegale activiteiten van Israël in Oost-Jeruzalem en de Westelijke Jordaanoever. Israël doet maar voor met zijn uithuiszettingen, ontuiningen, gedwongen verplaatsingen (deportaties) en de internationale gemeenschap en de VN als zijn vertegenwoordiger (de door ons gezene vertegenwoordiger van het internationaal recht) blijft maar verbaasd en verbijsterd toekijken en Israël veroordelen in zijn toespraken. Veel stof doet het niet waaien bij de Israëlische regering, die droet rustig voor en gaat steeds drastischer te werk.
Gilles Verbeke, Hamme

Voor small claims is de kostprijs van de invordering per dossier nog nooit zo onevenredig hoog geweest, niettegenstaande de informatica er eigenlijk kinderspel met weinig personeelsinzet van gemaakt heeft

afbetalingen, die nog permanent afgeroemd worden door de ining zelf: wie 25 euro per maand alkort aan een gerechtsdeurwaarder, betaalt iedere keer 3,65 euro "inningsrecht", bovenop vaak een pittige interest. Als dan nog bij het minste nieuwe probleem (murphy's law...) ook kosten van betekening of beslag komen, lijkt dit wel een ijsblok van Neulchaëu naar Knokke dragen om de zee te helpen afkoken.

Administratieve zelfonredzaamheid - die ook in veel kleine KMO's bestaat - mag niet gepenaliseerd

die bespaart dan de door hem voor te schieten kosten van de harde aanpak, tenzij de "industrie van de invordering" een doel op zichzelf zou worden, en een soort justitie binnendienst.

Van een industrie zou je dan verwachten dat ze op grote schaal, beter produceert aan een lagere kostprijs. Dit is ook het argument voor de "Grote Justitiefabriek", die met de "hervorming van het Gerechtelijk Landschap" voorgesteld wordt. Blijkbaar klopt dat nu al niet in de invorderingsindustrie, daarin goed geholpen door de

